

Goigs a sant Mercuri i santa Feliciana

Els Prats de Rei

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Plaça de Cal Font, s/n (08700 Igualada)
Emplaçament
Alçada: A l'arxiu de la Biblioteca Central d'Igualada.
608

Coordenades:

Latitud: 41.70552
Longitud: 1.54159
UTM Est (X): 378661
UTM Nord (Y): 4618109

Classificació

Número de fitxa 08170 - 115
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Accés Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Biblioteca Central d'Igualada. Plaça de Cal Font s/n (08700 Igualada).
Fitxes associades:
[Santa Maria](#)
[Segona Festa Major](#)
Autoria de la fitxa Jordina Sales Carbonell
Data de registre de la fitxa: dl., 02/11/2020 - 01:00

Descripció

Es tracta d'un full de goigs conservat a la Biblioteca Central d'Igualada, amb el títol: 'Goigs en alabansa dels gloriosos martyrs s. Marcurio y santa Feliciana. Patrons de la vila de Prats del Rey, bisbat de Vich', d'autoria anònima. Es tracta d'un exemplar imprès sobre paper a una tinta (negre) i per una sola cara; al revers no s'hi ha practicat cap tipus d'impressió. No conté cap tipus de numeració ni de referència del tiratge.

Presenta la següent estructura compositiva: dins d'una orla consistent en una sanefa força barroca a base de motius vegetals esquematitzats, en primer lloc es presenta el títol dels goigs a la capçalera; a continuació, s'ha gravat la representació dels sants Mercuri i Feliciana emmarcada dins d'un requadre fet amb dues senzilles línies paral·leles i els angles arrodonits, tot plegat flanquejat per dos craters amb ornaments vegetals; els sants estan representats un al costat de l'altre, amb la palma del martiri a la mà; a continuació, la lletra dels goigs distribuïda en tres columnes separades per dos corondells consistents en dues senzilles i fines línies verticals; la lletra conté tota una sèrie de variacions ortogràfiques pre-normatives. Després de les tres columnes que contenen els goigs pròpiament dits, apareix un 'oremus' de dues línies que ocupen tot l'ample de la orla; a continuació, separat per una línia, es fa constar que els goigs s'han imprès a costa dels patrons de la capella dels Sants: uns tals Jeroni i Magí Llobet, membres d'una família principal de la vila des de l'Edat Mitjana. No consta indicació del taller o estamper ni l'any de la impressió.

Observacions:

A la Biblioteca Central d'Igualada tenen còpia d'aquest full, però no consta on és l'original a partir del qual s'ha fet dita còpia.

Història

Aquest full de goigs a sant Mercuri i santa Feliciana fa referència a la veneració de que eren objecte els dos sants en una de les capelles de l'església parroquial de la vila dels Prats de Rei, on hi ha depositades les seves relíquies.

Els goigs són composicions populars de caràcter poètic, en forma de vers, per ésser cantades en actes religiosos (misses solemnes, aplecs, processons), que es van començar a popularitzar a partir dels segles baix-medievals i moderns. En inici els goigs estaven dedicats sobretot a la Mare de Deu, però aviat es van fer extensius també a Crist i als diversos Sants.

El goig més antic conservat a Catalunya ('Ballada dels goigs de Nostra Dona en vulgar català a ball rodó') és del segle XIV i es troba inclòs al Llibre Vermell de Montserrat, però es tenen notícies indirectes de que en el segle XIII ja se'n cantaven. Al tractar-se de composicions de caràcter popular, eren bàsicament de transmissió oral i no és fins els segles XVI-XVII que es comencen a publicar massivament, a iniciativa de les respectives parròquies, per ser distribuïts de manera generalitzada entre els fidels. La costum continua encara avui.

Els goigs constitueixen una valuosa font d'informació històrica, etnològica i religiosa, ja que les lletres solen contenir llegendes, referències a festes, episodis històrics, descripcions d'oficis, mencions a edificis religiosos, etc.

Una completa col·lecció de goigs dels Prats de Rei és custodiada actualment a la Biblioteca Central d'Igualada, on en els últims decennis s'ha tingut cura d'efectuar una recopilació sistemàtica dels goigs de la comarca de l'Anoia sota la direcció i iniciativa de M. Teresa Miret i Solé.

Bibliografia

-VILA SALA, Antoni (1910): Prats del Rey y la Mare de Deu del Portal, edició facsímil editada per l'Ajuntament dels Prats de Rei l'any 2003, p. 64.

-BISBAL SENDRA, M. Antònia; MIRET SOLÉ, M. Teresa; MONCUNILL VIDAL, Conxa (2001): Els goigs a la comarca de l'Anoia, Ed. Fundació Salvador Vives i Casajuana, Barcelona, p. 367-369.

Enllaços d'interès:

<http://algunsgoigs.blogspot.com.es/search/label/Prats%20de%20Rei>

GOIGS EN ALABANSA DELS GLORIOSOS MARTYRS
S. MARCURIO Y SANTA FELICIANA.

PATRONS DE LA VILA DE PRATS DEL REY, BISBAT DE VIC.

De dos Martyrs se blasona
hita corona;
los Prats del Rey als quals canta
tas virtuts, y vida santa.
— Fou Marcuro gran Soldat
y afectat,
defensant lo Cristianisme,
y perseguint al Morisme,
y a tot malvat,
desterrant del Mon tot cisme
sola la lley de Christo abona
que corona, &c.
— En virtuts Feliciana
molt temprana,
perseguida molt retrata
lo Esperit Sant vos eleta
Christiana,
foreu casta, y molt perfeta:
lo guardat lley santa, y bona
vos corona, &c.
— Seguireu illuminats
y esforçats
ab dons del Esperit Sant,
la lley de Christo al instant;
determinats
morir ab valde constant,
confessant ser sola bona,
que corona, &c.
— Publicantvos ser Christians
y observants

ψ. Exultabunt Sancti in gloria.

de la santa lley Divina,
juntats ab rabia canina
aquells Pagans,
per tractar vostra ruina,
vostre valor se antena
ab corona, &c.
— De tirans molt aborrits
y perseguits,
foreu presos ab cadenas,
als agots, torments, y penas
foreu sufrits,
obrint totas vostres venas,
donant la sancl per quins dona
la corona, &c.
— Ab gran valdr abraçreu,
y patreu
tot gener de torments
ab lo amor de Deu atents
esperareu
lo premi de sos servents,
de Martyrs vos gallardona
y corona, &c.
— Consagratvos preciosos,
d'altrescos!
en holocausto agrats,
y en Roma martyrizats
vostres costos,
y en Prats del Rey venerats,
puig virtut tant abandona,
vos corona, &c.

OREMUS.

Deus, qui annui Sanctorum Martyrum tuorum Marcuro, et Felicianae sollemnitate laetificas, concede propitius, ut quorum gaudemus meritis accedamus exemplis. Per Dominum, &c.

Aquesta és los Patrons de la Crella de los Sots. Martyrs S. Marcuro y Sta. Feliciano D. Gerónimo y D. Magín Llobet.

Barcelona: Imprenta de José Tornos.

En lo Temple, Sants preciosos
y gloriosos,
de Letrán sou colocats,
en Santa Maria dels Prats,
abont goceus
vos aclaman per Advocats,
y al Cel gosau se pregona
la corona, &c.
— Lo Pecedor, que en vos fia
y confia,
tot vici y pecat desterra;
guardaunos de pesta y guerra
en tot dia
de perilla de tota tempestat,
puix per que Deu nos perdona
y corona, &c.
— En totas necessitats,
sou reclamats;
en treballs, y malalties
de la mort las agonias
apazardats,
daunos ~~concedit~~ tot dia;
en la fi, vida, y mort bona
que corona, &c.

TORNADA.

— Puig que Deu vos gallardona
ab corona,
pregua per lo que vos canta
vostre vida, pura y santa.

η. Letabuntur in cubilibus suis.